

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 2C/343/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414206106
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8414206106.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v právnej veci žalobcu: Y.X. C., N.. X.X.XXXX, A. C. XXX/XX, XXX XX K., Y. B. právne zastúpenej Mgr. Róbert Líška, advokáta, Štefánikova 882/39, 058 01 Poprad, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a. s., IČO: 31690904, so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, o zaplatenie 973,90 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 973,90 € s 5,25 % úrokom z omeškania ročne od 4.12.2013 do zaplatenia, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobca m á voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania.
- III. Slovenská republika, zastúpená Okresným súdom Kežmarok m á voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu žalovanej sumy s príslušenstvom. Uviedol, že uzatvoril so žalovaným Poistnú zmluvu UDP-K, číslo poistnej zmluvy 51097020010 zo začiatkom poistenia dňa 3.12.1998 a koncom poistenia 3.12.2013, s mesačnou výškou poistného v sume 7,07 € (213 Sk). Poistná suma ako plnenie žalovaného pre prípad dožitia žalobcu bola stanovená samotným žalovaným na sumu 1 506,41 €. O uvedenom zaslal žalovaný žalobcovi potvrdenie zo dňa 10.12.1998. V čase uzatvorenia poistnej zmluvy so žalobcom vystupoval žalovaný pod názvom Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s., čo deklaroval výpisom z Obchodného registra.

2. Počas trvania poistného vzťahu dôvodu jednostrannej zmeny všeobecných poistných podmienok zmluvy zo strany žalovaného bolo žalobcovi zaslané nové potvrdenie o trvaní poistného vzťahu zo dňa 10.8.2007, kde poistná suma ako plnenie žalovaného pre prípad dožitia žalobcu bola stanovená samotným žalovaným na novú sumu 1 967,77 €. Žalobkyňa požiadala žalovaného listom zo dňa 4.12.2013 o výplatu poistnej zmluvy, načo žalovaný reagoval po viac ako mesiaci so žiadosťou o vyplnenia a spätné zaslanie Nárokového listu, ktorý žalobkyňa prevzala dňa 24.1.2014 a spätne odoslala obratom 27.1.2014. Žalovaný na uvedené reagoval zaslaním oznámenia o likvidácii poistnej udalosti zo dňa 20.5.2014, z ktorého nie je jasné a zrejme určiť, čo tvorí poistnú sumu, čo výnosy, čo tvorilo základ dane z príjmu, aké účtoval administratívne poplatky a nedoplatok v sume - 319,68 €. Žalovaný teda žalobcovi poukázal dňa 28.5.2014 sumu 993,87 € namiesto celého poistného plnenia vo výške 1 967,77 € s prípadnými ďalšími výnosmi a zostatok poistnej sumy nepoukázal žalobkyni ani do rozhodnutia súdu.

3. Súd vo veci vydal platobný rozkaz proti ktorému podala žalovaná odpor. V odpore zároveň vzniesla námietku nedostatku právomoci a podala návrh na zastavenie konania, uviedla, že dňa 25.6.2007 obdržal žalovaný od žalobcu návrh podpísaný ako žiadosť o zníženie poistného zo dňa 22.6.2007 v obsahu, ktorého uviedla, že súhlasí s tým, aby sa prípadné spory medzi žalobcom a žalovaným vysporiadali podľa časti XV. poistných podmienok z 21.5.2007, ktoré jej boli oznámené ich vyhlásením na príslušnej internetovej stránke. Tento súhlas je rozhodcovskou doložkou. K žiadosti žalobcu predchádzalo uverejnenie poistných podmienok z 21.5.2007 na internete. Ako vyplýva zo

žiadosti o zníženie poistného, napriek jeho podpísaniu mala žalovaná právo v lehote 10 dní od podpisu jednostranne odstúpiť „od časti XV. poistných podmienok (rozhodcovské konania) a to bez toho, aby bol odstúpením dotknutý zvyšok poistného vzťahu, v tomto prípade sa spory budú riešiť pred všeobecným súdom.“ Toto svoje oprávnenie žalobca v stanovenej lehote ani v dodatočnej primeranej lehote neuplatnil. Dňa 4.9.2007 žalovaný obdržal Potvrdenie poistky TS1/07 zo 22.8.2007 kedy opätovne po druhýkrát potvrdil uzavretie rozhodcovskej doložky. Dňa 7.4.2008 obdržal žalovaný Žiadosť o GSM balík zo dňa 3.4.2008, kde po tretíkrát písomne uviedol, že pristupuje k rozhodcovskej doložke. Z uvedených skutočností je zrejmé, že medzi účastníkmi došlo v súlade s právnymi predpismi k platnému a individuálnemu uzavretiu rozhodcovskej doložky, čo znamená, že rozhodcovský súd má právomoc konať a rozhodovať v spore medzi účastníkmi týkajúcom sa poistného vzťahu. Poukázal na ustanovenie § 106 ods. 1 O. s. p. a povinnosť súdu konanie v zmysle tohto ustanovenia zastaviť. Na podporu svojej právnej argumentácie poukázal na Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.7.2012 pod spisovou značkou 5Co/51/2012 a Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.8.2012 5Co/10/2012, ktorými súd rozhodol tak, že obdobná rozhodcovská doložka medzi účastníkmi konania bola individuálne uzavretá, upriamil pozornosť na záver odvolacieho súdu podľa, ktorého rozhodcovská doložka nie je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko je individuálne prejednaná, pričom za rozhodujúcu pre individuálnosť dojednania súd považuje okolnosť, že žalobkyňa - spotrebiteľ má právo odstúpiť od XV. VPP 21.5.2007 a tým ovplyvniť svoj poistný vzťah. Poukázal tiež na záver odvolacieho súdu podľa, ktorého bolo formulácia znenia rozhodcovskej doložky a práva od nej odstúpiť dostatočne určitá, jasná a zrozumiteľná bez zbytočných právnických a odborných výrazov, text bol priehľadný, dobre čitateľný a v neposlednom rade aj viditeľný. Napriek uplatneniu námietky nedostatku právomoci považoval žalovaný žalobu za nedôvodnú, podanú predčasne, a to z dôvodu, že medzi účastníkmi konania bolo uzavreté, životné poistenie pre prípad smrti a dožitia. Žalobca sa domáha zaplatenia poistného plnenia, že došlo k poistnej udalosti - dožitiu. V prípade, ak nastane poistná udalosť je potrebné, aby si poistník svoj nárok voči poisťovni uplatnil. V konkrétnom prípade to znamená, že ak sa žalobca dožil koncom poistnej doby, na výplatu poistného plnenia bolo potrebné toto právo uplatniť voči poisťovni. Na základe uplatnenia poistnej udalosti, nastupuje fáza šetrenia poistnej udalosti, a to sa začalo listom poisťovne zo dňa 26.3.2013, ktorým žalovaný vyzval žalobcu na vyplnenie a zaslanie Nárokového listu a na predloženie potrebných údajov a podkladov. V ďalšom poukázal na ustanovenie § 797 O. z. podľa, ktorého je poistné plnenie splatné do 15 dní od skončenia vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti plniť. Poukázal teda na skutočnosť, že Občiansky zákonník zreteľne odlišuje vznik práva na poistné plnenie od splatnosti poistného nároku. Žalobca teda síce žaloval právo, ktoré jej pravdepodobne vzniklo, ignorovala však právne významný a občiansky vznikom predpokladaný postup, a to, že poistný nárok nie je splatný okamihom, keď dôjde k poistnej udalosti, ale až potom, čo prebehne proces šetrenia. Tento proces v čase podania žaloby ešte skončený nebol a teda žalobca žaloval ešte v danom čase ešte nesplatný nárok a teda žalovaný ani nemôže byť s ešte s nesplatným nárokom byť v akomkoľvek omeškaní. Nárok na poistné plnenie uplatnený nie je v správnej výške, pretože nezohľadňuje napr. možnú redukciu sumy, zo zákona povinné zdanenie poistného plnenia či zistenie iného rozsahu povinnosti poistiteľa plniť ako je uvedené v poistnej zmluve (krátenia, výuky, prepočty, a pod.) určeného k výplatu, ktoré vyplýva z daňových predpisov a o ktoré je poisťovňa povinná vyplácané poistné plnenie krátiť. Žiadal teda, aby súd z nedostatku právomoci uznesením konanie zastavil.

4. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušil a súd vo veci nariadil pojednávanie. Na pojednávania sa žalovaný opakovane ospravedlňoval, až kým súd jeho žiadosť o ospravedlnenie neúčasti neakceptoval. Následne bolo súdu doručené obsiahle vyjadrenie žalovaného k žalobe, v ktorom uviedol okrem iného nasledovné:

5. Prvým východiskovým bodom, ktorý je potrebné v tejto veci vyjasniť je, či poistná zmluva vôbec platne vznikla. Poistná zmluva platne nevznikne, ak nemá všetky podstatné obsahové náležitosti (essentialia negotii) podľa § 788 OZ. Z.. Ak chýba niektorá podstatná náležitosť zmluvy, potom je takáto zmluva absolútne neplatná. S rozporom so zákonom spája § 39 O. z. absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Poistné je bez pochybností podstatnou náležitosťou poistnej zmluvy. Plynie to napokon explicitne z § 788 O. z. Platnosť hmotno-právneho úkonu, akým je v okolnostiach prípadu poistná zmluva, treba skúmať podľa právneho stavu v čase jeho uzavretia. Na rozdiel od súčasnosti kládli zákony platné v čase uzavretia poistnej zmluvy žalobcu viacero špecifických požiadaviek, ktoré žalobca a ani súd nevzali do úvahy. V okolnostiach prípadu podľa zákona platného a účinného v čase uzavretia poistnej zmluvy malo byť poistné uvedené v poistnej zmluve žalobcu v súlade s § 9 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve stanovené tak, aby vyhovovalo zákonnému kritériu, ktorým bola požiadavka, aby kalkulácie a a sadzby poistného (t.j. výška poistného, resp. cena poistenia) v štátom schvaľovanom obchodnom pláne, z ktorého žalovaný pri vpísaní poistného do poistnej zmluvy žalobcu

musel vychádzať, zaručovali dlhodobú splniteľnosť záväzkov v obchodnom pláne. V protokole z roku 2007 Národná banka Slovenska skonštatovala, že poisťné v poisťnej zmluve žalobcu bolo v rozpore s ustanovením § 31 a zák. č. 95/2002 Z. z. a že je v rozpore s ustanovením § 35 zák. č. 8/2008 Z. z.. V zmysle citovaných ustanovení výška poisťného musí zabezpečovať trvalú splniteľnosť všetkých záväzkov poisťovne vrátane tvorby dostatočných technických rezerv (ide o podmnožinu tvorenú výlučne z poisťného, ktorá musí byť logicky nesprávna, ak je nesprávne stanovená výška čitateľa pri správnom menovateli, čo plynie zo s. 2 a s. 5 priloženej Notárskej zápisnice N 29/2008 zo dňa 2.6.2008). Z predložených listín (napr. protokol 2007, znalecký posudok č. 4/2008, stanovisko zodpovedného aktuára) vyplýva jednoznačné skutkové zistenie, že poisťné v poisťnej zmluve žalobcu bolo od počiatku určené v rozpore so zákonom č. 24/1991 EB. o poisťovníctve a teda bolo protizákonné, čo znamená, že bolo neplatné. Podstatná náležitosť poisťnej zmluvy - poisťné - bolo pre rozpor so zákonom od počiatku absolútne neplatné. Národná banka Slovenska kontrolovala toč, čo jej právny predchodca (MF SR) rozhodnutím z roku 1995 schválil a ku čomu žalovaného právne zaviazal, a to výšku poisťného a spôsob, akým sa s ním nakladá (tvorba technických rezerv). Národná banka Slovenska okrem iného zistila, že poisťné je stanovené „zle a nízko“, teda že je stanovené protizákonne. Uvedený nedostatok, pretože zhodu okolností je poisťné schválené v období rokov 1991 až 2002 nie len parametrom významným pre orgán dohľadu v roku 2007, 2008 (NBS), ale zároveň podľa Občianskeho zákonníka aj podstatnou obsahovou náležitosťou poisťnej zmluvy, mal teda právny priemer aj vo vzťahu ku poisťnej zmluve, ktorá má byť právnym základom nároku uplatnenom v tomto konaní. Uplatňovanie akéhokoľvek nároku z neplatnej poisťnej zmluvy nemôže obstať, pretože absolútne neplatný právny úkon so sebou nespája vznik, zmenu alebo zánik žiadnych povinností a ani práv, t. j. ani práva na akékoľvek poisťné plnenie. Na absolútne neplatný právny úkon prihliada súd ex offio. Ak by súd i napriek predchádzajúcej argumentácií žalovaného dospel k záveru, že poisťná zmluva je platná, čo však vyžaduje zákonné zdôvodnenie, i napriek tomu výška nároku z poisťnej zmluvy akej sa žalobca domáha nie je dôvodná. Postoj žalobcu je založený na predpoklade, že počas trvania poistenia nenastali, resp. že žalobca sám nemal vykonať také zmeny v poistení, ktoré mali vplyv na určenie rozsahu povinnosti poisťteľa (žalovaného) plniť (§ 797 ods. 2,3 O. z.), Pretože tento predpoklad žalobcu nie je správny. žaloba vychádza z neúplného a tým aj nesprávneho skutkového stavu a z nesprávneho právneho stavu. Podľa § 816 O. z. má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá poisťná suma alebo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poisťných podmienok sú podstatné konkrétne skutkové okolnosti, prípadu, ktoré nastali počas trvania poisťného vzťahu. Poistený má preto nie vždy právo na sumu vpísanú do textu poisťenej zmluvy. Za hypotetického predpokladu (ktorý je v rozpore so skutkovým stavom), ak by žalobca písomnou Žiadosťou zo dňa 22.6.2007 a následne potvrdením poisťky TS1/07 a Žiadosťou o GSM BALÍK, nezmenil pôvodné poisťné podmienky na poisťné podmienky zo dňa 21.5.2007, podľa ktorých žalovaný pri ukončení poistenia postupoval, pri aplikácii poisťných podmienok z 1.6.1995 by svojou finančnou disciplínou naplnil právne predpoklady redukcie (čl.9 ods. 2 a 6 všeobecných poisťných podmienok z 1.6.1995). Ak vyplýva z textu poisťnej zmluvy relevantnej v okolnostiach prípadu, začiatok poistenia bol stanovený na 3.12.1998 a spôsob platenia poisťného bol určený mesačne. Na poisťnej zmluve je jasné uvedené, že „Prvé poisťné je splatné v deň začiatku poistenia, ďalšie poisťné je splatné v prvý deň dojednaného poisťného obdobia. Poisťné obdobie je určené podľa spôsobu platenia poisťného.! Z uvedeného je zrejmé, že poisťné obdobie bolo mesačné. Prvé poisťné obdobie sa začalo 3.12.1998 a skončilo 2.1.1999, kedy 3.1.1999 začalo ďalšie mesačné poisťné obdobie. Prvým dňom každého z mesačných poisťných období bol 3. deň v mesiaci, kedy bolo aj poisťné splatné. Na otázku, kedy mal žalobca platiť poisťné, napokon odpovedal aj Občiansky zákonník planý a účinný v čase uzavretia poistenia (v tej časti dodnes nezmenil) v § 796 ods. 1,2 O. z.. Žalovaný predložil platobný kalendár žalobcu evidujúci deň splatnosti poisťného (vždy 3. deň v mesiaci, ako vyplýva z poisťnej zmluvy), ako aj deň zaplatenia poisťného zo strany žalobcu (deň pripísania poisťného na účet žalovaného, § 567 ods. 2 O. z.), z ktorého vyplýva, že žalobca neplatil počas trvania poisťného vzťahu poisťné vždy riadne a najmä nie včas. Z platobného kalendára vyplýva, že žalobca bol mnohokrát v omeškaní. Ako vyplýva z textu čl. 9 ods. 2 písm. a) poisťných podmienok z 1.6.1995, je právne irelevantné, koľko krát mal byť žalobca s úhradou poisťného v omeškaní a či k tomu došlo zavinene alebo úplne bez jeho zavinenia. Počet dní omeškania ako aj frekvenciu omeškania s úhradou poisťného sú činitele, ktorá zohľadňuje poisťno - matematická metóda, akou sa znížené poisťné plnenie vypočítava. Čl. 9 ods. 2 písm. a) poisťných podmienok predpokladá, že ak nie je poisťné zaplatené „v plnej výške“ (riadne) a „v lehote stanovenej Občianskym zákonníkom“ (včas, § 796 ods. 2 O. z.) „poistenie... sa zmení na poistenie so zníženou poisťnou sumou“. Uvedené ustanovenie, ktoré je zrozumiteľné a jasné, nepoužíva slovné spojenie „poisťovňa je oprávnená“, ale slovné spojenie „poistenie sa zmení“. Vychádzajúc z textu čl. 9 ods. 2 písm. a) poisťných podmienok z 1.6.1995 zmena poistenia na poistenie so zníženou poisťnou sumou

(tzv. redukcia poistnej sumy) teda nie je právom žalovaného, nie je prejavom vôle a teda nie je právnym úkonom poisťovne, ale skutočnosťou nezávislou od vôle poisťovne, ktorá nastáva z textu poistných podmienok automaticky (ex lege). Z čl. 9 ods. 6 poistných podmienok z 9.6.1995 vyplýva, že poisťovňa potom, čo ex lege dôjde ku zmene poistenia na poistenie so zníženou poistnou sumou už iba vypočíta zníženú poistnú sumu podľa „poistno-technických zásad“. V poistnej zmluve prisľúbené poistné plnenie pre prípad dožitia sa konca poistenia sa takmer vždy skladá z časti uhrádzaného poistného (poistníkom platené poistné sa skladá z poistného pre prípad smrti a poistného pre prípad dožitia) a jeho zhodnotenia, najmä technickou úrokovou mierou. Je logické, že peniaze, ktoré žalovaný od žalobcu obdržal v podobe poistného, nemohol zhodnocovať počas času, keď ich nemal k dispozícii. Včasnosť úhrady poistného je teda zásadná a preto čl. 9 poistných podmienok z 1.6.1995 zvyrazňoval potrebu úhrady každého bežného poistného (§796 ods. 1 O. z.) v stanovenej lehote, a teda včas. Redukcia poistnej sumy je reakciou na situáciu, keď si poistník plní svoje povinnosti iba sčasti. Práve preto si pri stanovení poistného plnenia plní svoje povinnosti iba sčasti aj poisťovňa. Vzhľadom na okolnosť, že platnými poistnými podmienkami v čase ukončenia poistenia bolo poistné podmienky z 21.5.20047, žalovaný likvidoval poistenie postupom podľa týchto poistných podmienok a vyplatil žalobcovi poistné plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok (§ 816 O. z.). O platnej zmene poistných podmienok svedčí ich uverejnenie na internete dňa 21.5.2007, Žiadosť žalobcu zo dňa 22.6.2007, nadväzujúca Poistka zo dňa 10.8.2007, Potvrdenie poistky TS1/07 zo dňa 22.8.2007, Žiadosť o GSM balík zo dňa 3.7.2008. Podľa § 788 ods. 3 O. z. pre platnosť poistných podmienok postačí, ak sú poistníkovi oznámené, nevyžaduje sa ani ich odovzdanie a ani ich osobitné podpísanie poistníkom. Po právnej stránke žalovaný pri ukončení poistenia postupoval v súlade s § 797 ods. 2, 3 O. z. (vyšetrovanie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť pri ukončení poistenia, splatnosť do 15 dní od 20.5.2014 - Oznámenie o likvidácii poistného plnenia), § 799 ods. 1,2 O. z. (povinnosť žalobcu na súčinnosť), § 816 O. z. (stanovenie poistného plnenia postupom podľa poistných podmienok) v nadväznosti na časť II. 12 poistných podmienok z 21.5.2007 v spojení s časťou XVII. ODS. 7f t. týchto poistných podmienok, kde je postup stanovenia poistného plnenia popísaný. Žalobca slobodne, určite a zrozumiteľne pristúpil na zmenu poistných podmienok. V stručnom texte žiadosti o zníženie poistného zo dňa 22.6.2007 o formáte A5 sú v štyroch vetách textu poistné podmienky, z 21.5.2007 uvedené na troch miestach, na dvoch miestach je uvedená XV. časť poistných podmienok o rozhodcovskom konaní, raz je explicitne zmienená tzv. rozhodcovská doložka. V texte Potvrdenia poistky TS1/07 zo dňa 22.8.2007 sú poistné podmienky zo dňa 21.5.2007 štyrikrát a v texte Žiadosti o BSM balík zo dňa 3.7.2008 jedenkrát. V texte Poistky zo dňa 10.8.2007 sú poistné podmienky zo dňa 21.5.2007 uvedené raz, raz je aj jasne uvedené, že poistka je potvrdením o zmene v poistnom vzťahu. Žalobca bol teda v relevantnom čase na poistné podmienky z 21.5.2007 upozornený mnohonásobne v jednotlivých uvedených listinných dôkazoch. Navyiac bol žalobca na tieto poistné podmienky upozornený ešte osobitným listom zo dňa 3.3.2009. Rozsah povinnosti poisťovateľa (žalovaného) plniť podľa § 797 od. 2,3 O. z. bol stanovený poistno-matematickým výpočtom na sumu 1 330,71 € (bod 2. Výpočtu poistnej sumy - príloha č. 13, riadok prvý z „Bilancie“ uvedenej v Oznámení o likvidácii poistnej udalosti). „Základ dane z príjmu“ uvedený v Oznámení o likvidácii poistnej udalosti bol stanovený na 231,86 €, kde zrážkovú daň tvorí suma vo výške 44,05 €. Z takto stanoveného plnenia vo výške určenej podľa poistných podmienok bolo kompenzáciou podľa § 580 O. z. alebo podľa daňových predpisov odrátané položky uvedené v Oznámení o likvidácii poistnej udalosti z 20.5.2014, dlžné poplatky vo výške 319,68 € podľa príslušných sadzobníkov poplatkov rozpísané v doloženom kalendári poplatkov. Z uvedeného plynú nasledovné záver:

1. Dožitím získava poistený právo na poistné plnenie. Po uplatnení poistnej udalosti nastáva podľa § 797 ods. 2,3 O. z. fáza šetrenia rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť, ktorej výsledkom je vyčíslenie výšky nároku na poistné plnenie. V okolnostiach prípadu bolo šetrenie ukončené dňa 20.5.2014, kedy bolo poistenému aj zaslané Oznámenie o likvidácii poistnej udalosti. Poistné plnenie je potom splatné (stáva sa nárokom) v lehote 15 dní od skončenia vyšetrovania potrebného na zistenie rozsahu poisťovateľa plniť (§797 ods. 3 O. z.), t. j. v žiadnom prípade nie v deň poistnej udalosti (ani nie v deň po poistnej udalosti). V okolnostiach prípadu bolo poistné plnenie splatné dňa 4.6.2014. Poistený má iba vtedy nárok na poistnú sumu uvedenú v poistnej zmluve, ak táto nepodlieha dani (daň je právny nárok štátu, nie žalobcu a ani žalovaného), zrážkam dlhov, poistno-matematickým úpravám a ak to tak bolo dohodnuté. Poplatky sú štandardnou súčasťou poistných zmlúv. Poplatky sú súčasťou ceny za finančnú službu.

2. Počas trvania poistenia boli súčasťou poistnej zmluvy postupne dve rôzne poistní podmienky, ktoré sa odlišujú v podmienkach, za akých dochádza ku zmene v obsahu poistenia (redukcia poistnej sumy, § 804 O. z.), v sadzobníku poplatkov a v spôsobe určenia poistného plnenia (§ 816 O. z.). V okolnostiach prípadu sa žalobca vlastne domáha aplikácie pôvodných poistných podmienok z 1.6.1995, avšak zároveň aj výhody, ktorú získal pristúpením na nové poistné podmienky z 21.5.2007, a to aby

sa na jeho poistenie nehľadalo ako na poistenie zmenené podľa čl. 9 ods. 2, 6 poistných podmienok z 1.6.1995. Naviac navrhuje, aby mu súd priznal aj nárok štátu - daň. Súčasťou poistnej zmluvy však môžu byť iba jedny pravidlá, nie kompilát tých ustanovení oboch poistných podmienok, ktoré sa momentálne hodia vzhľadom na skutkový priebeh poistného vzťahu. Ak majú pravidlá platiť, potom musia platiť dôsledne pre obe zmluvnú strany rovnako. Nie je preto možno aplikovať čl. 13 poistných podmienok z 1.6.1995 za ignorancie čl. 9 poistných podmienok, ak poistník skutkovo naplnil tam uvedené právne predpoklady právnej formy. Ak sa má dodržať zásada pacta sunt servanda, musí potom platiť pre všetky články štátom schválených poistných podmienok.

3. Likvidácia poistnej udalosti prebehla podľa poistných podmienok z 21.5.2007, v zmysle ktorých bolo poistno-matematickým výpočtom poistné plnenie stanovené na sumu 1 330,71 €. Od tejto sumy boli odrátané dlžné administratívne poplatky, vrátane zrážkovej dane, kde žalobcovi bolo vyplatené poistné plnenie v čistej sume 993,87 €, ktoré zodpovedá nároku žalobcu v čase likvidácie poistnej udalosti.

4. Žalobca, ak by nepristúpil na nové poistné podmienky z 21.5.2007, resp. ak by k ním mal pristúpiť neplatne, svojim správaním (finančnou disciplínou) by naplnil počas trvania poistného vzťahu právne predpoklady čl. 9 ods. 2, 6 poistných podmienok z 1.6.1995, čím by mu vznikol nárok na sumu nižšiu než, ktorá mu bola vyplatená. ak žalobca trvá na aplikácii poistných podmienok z 1.6.1995, resp. ak súd z nateraz neznámeho dôvodu prehlási jasné, určité a zrozumiteľné písomné pristúpenie žalobcu k poistným podmienkam z 21.5.2007 za neplatné, potom žalovaný navrhuje, aby žalobca vrátil žalovanému 993,878 € a sumou, na akú by mal žalobca nárok pri dôslednom dodržaní pravidiel v režime poistných podmienok z 1.6.1995 podľa čl. 9 ods. 2, 6 týchto poistných podmienok (708,14 €). Ako vyplýva z bodu I. Výpočtu poistných súm, v prípade ak by v okolnostiach prípadu nenastali zmeny poistných podmienok a ak by zároveň žalobca nenaplnil predpoklady čl. 9 ods. 2, 6 poistných podmienok, mal by žalobca nárok na poistné plnenie vo výške 1 327,76 €, ktoré zodpovedá uhrádzanému mesačnému poistnému po dobu 10 rokov platenia poistného. Je potrebné uviesť, že v takom type poistenia, aké mal uzavreté žalobca, nie je poistné plnenie stanovené ako výsledok povinnosti poistiteľa šetriť rozsah svojej povinnosti plniť § 797 ods. 1, 3 O. z. nikdy čo sa týka výšky totožnej s tým, ktoré je uvedené v poistnej zmluve. Dôvodom je minimálne daňová zrážková povinnosť. V okolnostiach prípadu je však dôvodom, prečo sa poistné plnenie v bode 1. výpočtu odchyľuje od toho uvedeného v poistnej zmluve ešte navyše aj ďalšia okolnosť. Poistná zmluva žalobcu bola podľa zákonov platných v čase jej uzavretia tzv. regulovanou zmluvou, t. j. takou zmluvou, ktorá podliehala vplyvu orgánu kontroly, resp. dohľadu nad poisťovníctvom vo viacerých smeroch. V súvislosti s poistnou zmluvou žalobca vydal orgán dohľadu protokol a opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť vykonať nápravu na odstránenie nedostatkov, ktorých príčinou bolo rozhodnutie orgánu kontroly z roku 1995 a ktoré vyústili od predmetu a obsahu poistnej zmluvy relevantnej v okolnostiach prípadu (príloha č 1 až 7 vyjadrenia.). Ku dňu 3.12.1998 (uzavretie poistnej zmluvy), resp. bol, pokiaľ ide o obsah a požiadavky na poistné zmluvy vo všeobecnosti, iný právny stav, ako je v súčasnosti (napr. dobový § 788 ods. 3 O. z.). Poistná zmluva žalobcu bola špecifická v tom, že časť jej obsahu stanovil štátny orgán kontroly, ktorým bolo Ministerstvo financií SR (zák. č. 24/1991 Zb., § 9 až § 12 cit. zák.). Šlo o všeobecné poistné podmienky a sadzby poistného a poistného plnenia, ktoré sa preniesli do každej poistnej zmluvy poistenia sadzby UDP-K. tieto sadzby poistného a určitej výške poistného zodpovedajúce poistné plnenie boli pre žalovaného právne záväzné. Dôkazom tohto tvrdenia je list NSB č. ODT-7467/2012 zo dňa 30.7.2012 (príloha č. 21 vyjadrenia), ktorý žalovaný navrhuje ako dôkaz podľa § 127 ods. 4 O. s. p.. Žalovaný si je vedomý, že jednou zo základných zásad Občianskeho zákonníka je zásada zmluvnej voľnosti. Vôľa žalovaného prejavovaná v poistnej zmluve žalobcu však, pokiaľ ide o výšku poistného 240,- Sk a výšku poistného plnenia pre prípad dožitia 45 382,- Sk, vrátane všetkých dodatkov, nebola slobodná, ale bola determinovaná a obmedzená sadzbami poistného a poistného plnenia schválenými štátom. Žalovaný, ak vpísal do poistnej zmluvy poistné v určitej výške a tomu zodpovedajúce poistné plnenie v určitej výške, neprejavil tým svoju slobodnú vôľbu, ale prepísal parametre sadzieb a kalkulácií poistného určených a schválených štátnym orgánom (§9 až 12 zák. č. 24/1991 Zb.). Zmluvná voľnosť žalovaného bola pri uzavretí poistenia so žalobcom v tomto zmysle obmedzená. Preto žalovaný tvrdí, že pokiaľ v časti poistnej zmluvy neprejavil svoju slobodnú, ničím neobmedzenú, autonómnu vôľu, potom v tejto časti, sa na neho nemôže vzťahovať zásada pacta sunt servanda absolútnom rozsahu. Závady v kalkuláciách sadzieb poistného a poistného plnenie (ktoré sa premietli do obsahu poistnej zmluvy) viedli k tomu, že žalobcom platené poistné bolo príliš nízke, neadekvátne tomu, aké poistné plnenie per prípad dožitia sa konca poistenia bolo vpísané do poistnej zmluvy. Potom v rozpore s dobrými mravmi uplatňuje nárok na poistné plnenie v takej výške, akú si uhradeným poistným v skutočnosti nikdy nepredplátil. Prílišný právny formalizmus v náhľade na zvláštnosti tohto prípadu, relevantné skutkové aj právne okolnosti, a to striktné zotrvávanie na zásade pacta sunt servanda bez jej vyváženia zásadami neobohacovať sa

na úkor iného, neminem laedere, nikto nemá mať prospech z protiprávneho stavu, či zásadou dobrých mravov, vedie k právne neudržateľným záverom, a to vedomému bezdôvodnému obohateniu sa na strane žalobcu na úkor žalovaného, ktorého poškodil orgán verejnej moci, teda k vedomému prenášaní škôd na štát za situácie, že každý je povinný predchádzať vzniku škôd podľa § 415 O. z., a to od toho okamihu, keď sa o škode dozvie. Žalovaný zastáva názor, že žalobcovi vyplatil poistné plnenie v tej výške, na aký mal nárok. v bode 1. (VPP 1995 neredukované), resp. 2 Výpočtu poistnej sumy (VPP 2007) stanovené poistné plnenie je v takej výške, akú si žalobca uhradeným poistným predplatil. Takto správne vypočítané poistné plnenie je primerané zaplatenému poistnému. Primeranosť ceny (poistného) a hlavného predmetu plnenia z poistnej zmluvy (odkupnej hodnoty, ak je garantovaná alebo poistného plnenia) je kritériom, ktoré zohľadňuje napríklad § 3 O. z.. Z bodu 1. Výpočtu poistnej sumy plynie, že ak by mal mať žalobca (ak by sa neaplikovali poistné podmienky z 21.5.2007, ale poistné podmienky z 1.6.1995, avšak bez čl. 9 poistných podmienok) právo na poistné plnenie vo výške 1 967,77 €, potom by musel platiť uhrádzané poistné vo výške 15,4748 €, oproti pôvodnému poistnému.

6. K tomuto vyjadreniu žalovaného podal stanovisko žalobca, ktorý uviedol, okrem iného nasledovné:

7. K odvolávaniu sa na ustanovenie § 788 O. z. žalovaný uvádza, že poistné je bez pochybnosti podstatnou náležitosťou poistnej zmluvy. Neuvádza však, že poistná zmluva túto náležitosť má, ale odôvodňuje to tým, že podľa § 9 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 zákona o poisťovníctve má byť poistné stanovené tak, aby vyhovovalo zákonnému kritériu, ktorým bola požiadavka, aby kalkulácie a sadzby poistného v štátom schvaľovanom obchodnom pláne, z ktorého žalovaný pri vpísaní poistného do poistnej zmluvy žalobcu musel vychádzať, zaručovali dlhodobú splniteľnosť záväzkov v obchodnom pláne.

8. Z vyjadrenia nie je jasné, aký vzťah uvedené ustanovenia zákona majú k poistnej zmluve žalobcu, alebo aký vplyv by mohol mať žalobca na absolútnu neplatnosť svojej zmluvy, keď § 9 zákona o poisťovníctve rieši povolenie na podnikanie poisťovne a § 11 rieši žiadosť o udelenie povolenia. pritom z citácie ustanovenia § 9 ods. 3 vyplýva, že „Povolenie nemožno vydať, ak zo žiadosti alebo jej podkladov, prípadne z ďalších overených informácií dozorný orgán zistí, že žiadateľ nespĺňa dostatočné odborné predpoklady na výkon predmetu podnikania v poisťovníctve, že záujmy poistených nebudú zodpovedajúcim spôsobom zabezpečené alebo že žiadateľ nebude schopný v zodpovedajúcej miere dlhodobo plniť svoje záväzky z poistných vzťahov,“ a z ustanovenia § 11 ods. 3 zákona vyplýva, že „Súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne, ktorá bude vykonávať poistenie pre prípad smrti alebo dožitia /životné poistenie/, sú tiež údaje o sadzbách poistného vrátane ich kalkulácie, tabuľky pravdepodobnosti, z ktorých vychádza kalkulácia a veľkosť úrokovej sadzby.“

9. Žalovaný predložil povolenie na výkon poisťovacej činnosti, ktoré vydalo Ministerstvo financií SR dňa 30.5.1995, pod číslom 52/1024/1995, podľa ktorého „Všeobecné obchodné podmienky a obchodný plán tejto spoločnosti predložené ako súčasť žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie v poisťovníctve na území SR spĺňajú požiadavky spojené stanovené v § 12 zákona o poisťovníctve.“

10. Z citácie zákona a z povolenia na výkon poisťovacej činnosti vyplýva, že žalobca uzatvoril poistnú zmluvu v súlade so zákonom a preto je platná, pričom žalovaný vyvodzuje záver, že „z predložených listín (napr. protokol 2007, z ktorého predkladá iba str. 18, znalecký posudok, z ktorého predkladá tiež iba torzo, stanovisko zodpovedného aktuára/ vyplýva jednoznačné skutkové zistenie, že poistné žalobcu bolo od počiatku určené v rozpore so zákonom o poisťovníctve a teda bolo protizákonné, čo znamená, že bolo neplatné.“

11. Toto tvrdenie je absolútne nelogické a zavádzajúce, nakoľko podľa neho by v období od r. 1995 do r. 2007 žalovaný uzatváral s klientmi neplatné zmluvy, pričom v súlade so zákonom mal vydané povolenie na podnikanie v poisťovníctve.

12. Nemožno súhlasiť ani v jeho výroch, že „poistné bolo stanovené „zle a nízko“ teda je stanovené protizákonne“. V žiadnom rozhodnutí žiaden z dozorných orgánov nevyriekol výrok, že ak žalovaný stanovil výšku poistného zle a nízko, je to v rozpore so zákonom a že preto je zmluva neplatná, že výšku poistného stanovil sám žalovaný podľa kalkulácie, ktoré sám predložil povoľujúcemu orgánu, teda ich stanovil v súlade s povolením na podnikanie a v súlade so zákonom. Nie je pritom pravdou tvrdenie, že výšku poistného určil verejno-právny subjekt v rozpore s vtedajším zákonom, nakoľko Ministerstvo financií SR pri vydaní povolenia neurčovalo či schvaľovalo spôsob výpočtu, iba konštatovalo, že pri žiadosti bol predložený obchodný plán, ktorého súčasťou podľa § 11 ods. 3 zákona o poisťovníctve bolo aj sadzby poistného vrátane ich kalkulácie, ktoré si stanovil sám žalovaný. Teda ide o jeho riziko podnikania, ak ich stanovil „zle a nízko“ v nijakom prípade nemôže za to zodpovedať klient poisťovne. Ak teda žalovaný nepostupoval pri stanovení sadzby poistného s odbornou starostlivosťou a lákal ľudí na uzatváranie pre neho „nevýhodných“ zmlúv, jeho konanie nemôže zakladať neplatnosť právneho úkonu.

13. Z previerok v roku 2007 žalovaný uvádza záver, že poisťné v poisťnej zmluve žalobcu bolo od počiatku určené v rozpore so zákonom č. 24/1991 Zb. a teda bolo protizákonné, čo znamená že bolo neplatné. Tento jeho záver nepotvrdzuje ani jedna z predložených listín.

14. Rozhodcovská doložka bola už vopred naformulovaná žalovaným a rovnako aj spôsob zverejnenia rozhodcovskej doložky ako aj následné úkony žalovaného v tomto smere považujeme za konanie priečiace sa dobrým mravom (§ 39 OZ), a preto ju považujeme za neprijateľnú. Taktiež pravidlá rozhodcovského konania sú nedostatočne transparentné pre priemerný subjekt práva.

15. Ďalej žalobca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu, súdneho dvora, MS SR.

16. Do pozornosti dal aj Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 21. marca 2012 č. k. 6Cdo 1/2012, ktorým Najvyšší súd SR odmietol dovolanie súkromnej životnej poisťovne Rapid life životná poisťovňa, a. s. proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorý zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade právoplatného rozhodcovského rozsudku z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. NS SR ustálil, že skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou, súdy v exekučnom konaní nepreskúmali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. NS SR ďalej judikoval, že rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bolo uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. K povinnosti spotrebiteľa namietat' platnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

17. Pokiaľ ide o predčasnosť návrhu uviedol, že dňa 20.5.2014 obdržal žalobca „Oznámenie o likvidácii poisťnej udalosti“, čím bol proces likvidácie poisťnej udalosti ukončený a poisťný nárok sa stal splatný.

18. Na takého vyjadrenie žalobcu reagoval žalovaný tak, že sa jedná o právne a skutkové nepochopenie podstaty problému. Zásadnou otázkou tak ako to už bolo uvedené v predchádzajúcich vyjadreniach je otázka platnosti poisťnej zmluvy, pri ktorej riešení je potrebné prihliadnuť na skutkový a právny stav aký tu bol v čase uzatvorenia poistenia. Poukázal na listinné dôkazy, ktoré už v priebehu konania predložil opätovne na ustanovenie § 788 a 39 O. z. a na ďalšie skutočnosti, ktoré uviedol v predchádzajúcich vyjadreniach.

19. V záverečnej reči ako aj na pojednávaní trvali právni zástupcovia na svojich stanoviskách v priebehu konania, poverený zástupca žalovanej uviedol, že má zato, že žalobcovi bolo vyplatené poisťné plnenie v správnej výške, v prípade, že zmeny, ktoré nastali by nemali byť platné, predložil kompenzačnú námietku, vrátenie hodnoty mobilného telefónu vo výške 150 € a poukázal nato, že pri prísnom pridržaní sa pôvodných podmienok má nárok žalobca len na redukované poisťné plnenie, čo zodpovedá sume 708 €, a tým pádom tiež požadujú, aby vrátil rozdiel medzi vyplateným poisťným a zníženým poisťným, teda redukovaným poisťným plnením, t. j. 285,73 €.

20. Z výsledkov vykonaného dokazovania z Obchodného registra žalovaného, z poisťnej zmluvy, z výzvy na výplatu poisťnej sumy zo dňa 4.12.2013, zo žiadosti o vyplnenie a spätné zaslanie Nárokového listu na výplatu poisťného plnenia a poisťky 21.1.2014, z Nárokového listu, Oznámenia o likvidácii poisťnej udalosti zo dňa 20.5.2014, zo žiadosti o zníženie poisťného, zo všeobecných poisťných podmienok z 21.5.2007, z potvrdenia poisťky TSI/07 zo dňa 22.8.2007, so žiadosťou o GSM balík zo dňa 3.4.2008, z

Protokolu z dohľadu vykonaného v Prvej česko-slovenskej poisťovni Rapid, a. s., vydaného Národnou Bankou Slovenska v októbri 2007, zo znaleckého posudku č. 4/2008 vo veci náhrady škody a ušlého zisku, žiadateľa Prvá česko-slovenská poisťovňa Rapid, a. s., z Protokolu o kontrole vydaného MF SR oddelenia dozoru nad poisťovníctvom, zo sadzobníka administratívnych poplatkov, z platobného kalendára pre poisťnú zmluvu, z platobného kalendára, administratívnych poplatkov, zo žiadosti o zníženie poisťného k poisťnej zmluve, zo žiadosti o GSM balík k poisťnej zmluve 3.4.2008, z poisťky ako potvrdenia o zmene poisťnej zmluvy zo dňa 10.8.2007, zo všeobecných poisťných podmienok pre životné poistenie, z povolenia na výkon poisťovacej činnosti vydaného MF SR 30.5.1995, z rozhodnutia o udelení poverenia datovaného dňom 21.11.1995 s účinnosťou od 20.6.1995, s oznámenia o likvidácii poisťnej udalosti z 20.5.2014 ako aj z ďalších listinných dôkazov v spise mal súd preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovaným poisťnú zmluvu UDP-K, číslo poisťnej zmluvy 910970010 so začiatkom poistenie dňa 3.12.1998 a koncom poistenie dňa 3.12.2013, s mesačnou výškou poisťného v sumu 7,07 € (213 Sk). Poisťná suma ako plnenie žalovaného pre prípad dožitia žalobcu bola stanovená samotným žalovaným na sumu 1 506,41 €, o tomto žalovaný žalobcovi zaslal potvrdenie zo dňa 10.12.1998. Počas trvania poisťného vzťahu z dôvodu jednostrannej zmeny všeobecných poisťných podmienok zmluvy zo strany žalovaného bolo žalobcovi zaslané nové potvrdenie o trvaní poisťného vzťahu zo dňa 10.8.2007, kde poisťná suma ako plnenie žalovaného pre prípad dožitia žalobcu bola stanovená samotným žalovaným na sumu 1 967,77 €. Žalobca listom zo 4.12.2013 požiadal žalovaného o výplatu poisťnej zmluvy, načo tento reagoval zaslaním žiadosti o vyplnenie a spätné zaslanie Nárokového listu, ktorý prevzal žalobca a späťne odoslal v priebehu mesiaca január 2014. Toto vyplýva z listinných dôkazov v spise. Žalovaný na žalobcom zaslané doklady reagoval zaslaním oznámenia o likvidácii poisťnej udalosti zo dňa 20.5.2014. Z tohto oznámenia o likvidácii poisťnej udalosti (čl. 14 spisu) nie je zrejmé, aká suma pripadá na poisťnú sumu, aká na pripísané výnosy, nie je z toho zrejmé tiež, čo predstavuje nedoplatok 319,68 € a aké administratívne poplatky si žalovaný vyúčtoval. Ako už je uvedené poisťná suma na dožitie o zmene poisťných podmienok zo dňa 10.8.2007 predstavovala 59 281 Sk, teda 1967,77 €. Z oznámenia o likvidácii poisťnej udalosti absolútne nevyplýva z akého dôvodu v rozpore s uzavretou zmluvou mal žalobca ako poistenec dostať a dostala skutočne len sumu 993,87 €. Žiadne krátenie, kompenzácia, redukovanie poisťnej sumy z tohto dokladu označeného ako oznámenie o likvidácii poisťnej udalosti zrejmé nie sú a z vykonaného dokazovania ani nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by odôvodňovala možnosť žalovaného, aby poisťnú sumu žalovanej nejakým spôsobom krátil. Prekvapivo, účelovo a spôsobom nevážiacim si klienta potom znie rétorika žalovaného, či už v ústnych alebo v písomných vyjadreniach počas priebehu súdneho konania, keď si zrazu začne uplatňovať nejakú kompenzačnú námietku, vrátenie hodnoty mobilného telefónu vo výške 150 €, poukazuje nato, že pri pridržaní sa pôvodných podmienok má žalobkyňa nárok len na redukované poistené, teda ešte by mu mala vrátiť, nejaký rozdiel 285,73 €. Ide o nároky ničím nepodložené, nepreukázané a podľa názoru súdu prezentované len preto, aby nebol žalovaný povinný uhradiť to čo jej právom v zmysle uzavretej zmluvy patrí. Tak napr. zo žiadosti o GSM balík PČSP Rapid k poisťnej zmluve sa uvádza, že poisťníkovi vzniká nárok na mobilný telefón bezplatne.... Táto žiadosť sa nachádza na čl. 102 spisu, súd nevidí teda žiaden dôvod na vrátenie sumy mobilného telefónu a dokonca ani tá suma nijakým spôsobom preukázaná nie je. Za účelové súd považuje výpočty žalovaného, ktoré nie sú ničím preukázané, keď poukazuje napr. na inštitút redukcie poisťnej zmluvy a odvoláva sa pritom na platobný kalendár žalobcu, z akého dôvodu takúto rétoriku zvolil dávno po likvidácii poisťnej udalosti, nikdy pred tým žiadne omeškanie žalobcovi nevyčítal, nevyzýval ho, a z platobného kalendára je zrejmé, že všetko vyplatené mal. Spomínaná redukcia je podľa názoru súdu právne irelevantná a opätovne je len akousi snahou žalovaného vyhnúť sa povinnosti vyplatiť poisťné žalobkyni, na ktoré má nárok. Keď sa žalovaný odvoláva na ustanovenia § 788 O. z. je pravdou, že poisťné je podstatnou náležitosťou poisťnej zmluvy, avšak túto náležitosť zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania má. Ak poukazuje na ustanovenia § 59 ods. 3 zákona o poisťovníctve, ten hovorí len o tom, že povolenie nemožno vydať, ak zo žiadosti alebo jej podkladov prípadne z ďalších overených informácií dozorný orgán zistí, že žiadateľ nespĺňa dostatočné odborné predpoklady na výkon predmetu podnikania v poisťovníctve, že záujmy poistených nebudú zodpovedajúcim spôsobom zabezpečené alebo že žiadateľ nebude schopný v zodpovedajúcej miere dlhodobo plniť svoje záväzky z poisťných vzťahov. § 11 ods. 3 zákona o poisťovníctve zase hovorí o tom, že súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne, v ktorom bude vykonávať poistenie pre prípad smrti alebo dožitia sú tiež údaje o sadzbách poisťného vrátane ich kalkulácie, z tabuľky pravdepodobnosti, z ktorých vychádza kalkulácia a veľkosť úrokovej sadzby. Je nepochybné, že žalovaný predložil potvrdenie na výkon poisťovacej činnosti, toto vydal MF SR dňa 30.5.1995 pod číslom 52/1000024/1995 a podľa neho všeobecné obchodné podmienky a obchodný plán tejto spoločnosti predložené ako súčasť žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie v poisťovníctve na území SR spĺňajú požiadavky stanovené v § 12

zákona o poisťovníctve. Žalobca teda uzavrel zmluvu v súlade so zákonom, táto zmluva je platná, a žalovaný mal v súlade so zákonom vydané povolenie na podnikanie v poisťovníctve, ak bolo poistné stanovené zle a nízko ako to žalovaný uvádza, teda podľa jeho názoru protizákonne, tak treba uviesť, že žiaden z dozorných orgánov a nevyplýva to ani zo žiadnych listinných dôkazov, nevyriekol, že by žalovaný stanovil výšku poistného zle a nízko, že je to v rozpore so zákonom, a preto je uzavretá zmluva alebo aj iné zmluvy neplatná. Výšku poistného stanovil v konečnom dôsledku sám žalovaný, podľa kalkulácií, ktoré on sám predložil povolujúcemu orgánu, teda ich stanovil v súlade s povolením na podnikanie a v súlade so zákonom. MF SR pri vydaní poverenia povolenia neurčovalo, či schvaľovalo spôsob výpočtu, iba konštatovalo, že pri žiadosti bol predložený obchodný plán, ktorého súčasťou podľa § 11 ods. 3 zákona o poisťovníctve boli aj sadzby poistného vrátane ich kalkulácie, ktorý si stanovil sám žalovaný, teda ide o jeho riziko podnikania ak ich stanovil zle a nízko a v nijakom prípade to nemôže byť na ujmu žalobcu. Je to problémom a chybou a na vrub žalovaného ak nestanovil sadzby poistného s odbornou starostlivosťou a lákal ľudí na uzatváranie pre neho, podľa súčasnej jeho rétoriky, nevýhodných zmlúv a jeho konanie absolútne nemôže zakladať neplatnosť právneho úkonu, čoho sa teda sám domáha. Až výsmešne v tejto súvislosti pôsobí listina o zmene poistných podmienok zo dňa 10.8.2007, keď poisťovňa ďakuje za dôveru, podporu a priazeň, ktorú jej žalobca v minulých rokoch prejavil a poukazuje nato, že už viac ako 12 rokov ponúkajú jej a jej blízkym kvalitné produkty životného poistenia, ktoré zaisťujú život bez obáv, z možných rizikových situácií a prispievajú k väčšej finančnej istote jej rodiny. To že poistné vzťahy medzi poisťovňou a klientom sú bezproblémové len v čase keď má klient platiť poistné je evidentné nie len z tohto, ale aj z iných súdnych sporov, avšak keď si už klient nárokuje na plnenie z uzavretej poistnej zmluvy, nastáva zo strany poisťovne problém a neochota riešiť situáciu v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok a tiež hľadanie spôsobov ako sa riadnemu plneniu v zmysle zmluvy vyhnúť. Ani jedna z predložených listín, na ktoré poukazuje žalovaný, z previerok z roku 2007 nepotvrďuje, žeby poistné v poistnej zmluve žalobcu bolo od počiatku v rozpore so zákonom (č. 24/1991 Zb., ak by tomu aj tak bolo nemohlo by to ísť na ťarchu žalobcu) že by bolo protizákonné a teda neplatné. Nevyplýva to ani z listiny Národnej banky Slovenska zo dňa 2.12.2013, ani z ďalšej inej listiny. Z vyjadrenia NBS nevyplýva ani, že nesprávne použitie poistno-matematických metód žalovaným by malo za následok neplatnosť poistných zmlúv, ale jeho dôsledkom byť mohla nedostatočná tvorba technických rezerv poisťovne, čo sa týka len rizika podnikania poisťovne. Ak NBS uložila uvedený nedostatok odstrániť, neznamená to, že náprava nedostatku, má mať retroaktívny účinok a spôsobiť tak neplatnosť zmluvy. Súd nepovažuje návrh žalobcu ani za predčasne predložený, pretože dňa 20.5.2014 obdržal oznámenie o likvidácii poistnej udalosti, ktorým mu bola priznaná len už uvádzaná suma 993,87 €. Táto suma mu aj bola dňa 28.5.2014 poukázaná a tým bol proces likvidácie poistnej udalosti ukončený. Žaloba súdu bola doručená až 23.9.2014 takže určite nie predčasne.

21. Zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci je tiež otázka, či rozhodcovská doložka, na základe ktorej by mal rozhodovať rozhodcovský súd (nedostatok právomoci Okresného súdu Kežmarok žalovaný namietal) a ktorá je upravená v čl. XV. VPP žalovaného, podľa ktorej všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní, je podmienkou individuálne dojednanou (ako tvrdil žalovaný) a v negatívnom prípade, či zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka).

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

23. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

24. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak,

zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. V zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

28. V zmysle § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou, nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Nesmú obsahovať podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

29. Žalobkyňa uzatvorila so žalovaným poisťovňu zmluvu so začiatkom poistenia dňa 3.12.1998. Zmluvu dojednávala so sprostredkovateľom a vo VPP v časti XV. je obsiahnuté dojednanie o rozhodcovskom konaní. Obsahom je dohoda poisťovne a poisťníka o tom, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Obdobné ustanovenie drobným písmom je vsunuté aj v žiadosti o zníženie poistného, v potvrdení poisťky zo dňa 22.8.2007, v žiadosti o GSM Balík PČSP Rapid k poisťnej zmluve, všade sa poukazuje na časť XV. všeobecných poisťných podmienok a že tieto ustanovenia sú rozhodcovskou doložkou. Tieto ustanovenia sú predtlačené, je z nich zrejmé, že ich vyhotovil (uvedené listiny) žalovaný a sú uvedené oveľa menším a iným písmom

30. Rozhodcovská doložka sa tak stala súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú žalovaný v rámci svojej podnikateľskej činnosti použil v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu spotrebiteľov.

31. Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza nie z minimálneho okruhu nekalých klauzúl, ktoré sa majú transponovať, ale zo vzorového okruhu klauzúl. V konečnom dôsledku sa okruh neprijateľných podmienok de lege lata uvedený v § 53 ods. 4 OZ upravil postupne viacerými novelami až po uplynutí transpozičnej lehoty (napr. neprimeraná sankcia pod písm. k/ bola upravená až novelou vykonanou zákonom č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2008, kým hlavná transpozícia bola vykonaná zákonom č. 150/2004 Z.z. účinným od 1.4.2004.

32. Členské štáty si mohli vybrať, do akej miery prevezmú smernicou odporúčané nekalé klauzuly. Zároveň sa však umožnilo členským štátom prekročiť rámec smernice, čo umožnilo upraviť okruh neprijateľných podmienok aj širšie ako odporúča smernica „Členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa“, (čl. 8 smernice).

33. Kým smernica vychádza zo vzorového okruhu nekalých klauzúl, slovenský zákonodarca upravil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na základe indikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok (arg. slovo „najmä“ v § 53 ods. 4 OZ). To znamená, že súdu nič nebráni judikovať neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa tzv. generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 OZ, a teda nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu uvedeného v Občianskom zákonníku. Nemožno napríklad vylúčiť, že súd so zreteľom na ostatné zmluvné podmienky (čl. 4 ods. 1 smernice) posúdi rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú bez ohľadu na jej znenie, teda že neobstojí žiadna rozhodcovská doložka a priestor pre rozhodcovské konanie bude len pri preukázateľnom individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy zo strany spotrebiteľa.

34. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ OZ je svojím obsahom najbližšie problémovej doložke „...vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní“.

35. Podľa dôvodovej správy k § 53 ods. 4 písm. r/ OZ „spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“.

36. Doložku nie je možné akceptovať, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ OZ nie je len o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa nezvratnej arbitráži.

37. Ako je zrejmé zo smernice, na spotrebiteľa pri typových zmluvách dopadá ochranný režim zákazu neprijateľných zmluvných podmienok. O typovú zmluvu vrátane rozhodcovskej doložky ide aj v predmetnej právnej veci. Nepochybne ide o štandardnú typovú zmluvu medzi podnikateľom a spotrebiteľom (čl. 1ods.1, čl.2 písm. b/, c/ Smernice Rady 93/13/EHS).

38. Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva - pre neho transparentný štátny súd.

39. Poskytovanie spravodlivosti musí mať svoje limity a musí aj pre súkromnoprávnu sféru arbitrov. Ide o rozhodovanie o právach a právom chránených záujmoch osôb, ktoré môže výrazne zasiahnuť do života ľudí a ak sa majú akceptovať pri poskytovaní spravodlivosti súkromnoprávne prvky, tak len s jednoznačnými garanciami vylučujúcimi pochybnosti o férovom arbitrážnom konaní vrátane rozhodcovskej zmluvy. Doložky nemôžu predstavovať pasce pre spotrebiteľov za účelom čo najskoršieho privodenia exekúcie.

40. Príloha smernice, ktorá obsahuje zoznam nekalých podmienok, ustanovuje pod písm. q/,... najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory nepodliehajúce právnym ustanoveniam, výhradne arbitrážou...“

41. Ide o vzorový zoznam, a preto aj keby odporúčanie pod písm. q/ smernica neobsahovala, vlastne by to nemalo praktický význam a dopad pre slovenského zákonodarcu, ktorý mohol upraviť okruh neprijateľných podmienok podľa vlastných predstáv. Ak je nerozhodujúce, či vzorový zoznam vôbec obsahuje klauzulu o rozhodcovskej doložke, je rovnako irelevantné, ak zoznam obsahuje určité znenie týkajúce sa rozhodcovskej doložky. V konečnom dôsledku slovenský zákonodarcu ani neprevzal znenie smernice pod bodom q/ prílohy v jej znení. Rovnako je nerozhodujúce, či sa bude operovať termínom „doložka“ alebo „podmienka“ v prílohe smernice.

42. Slovenský preklad smernice v časti prílohy pod bodom q/ je nesprávny.

43. Z hore uvedených dôvodov je síce nie až tak dôležité presné znenie, ale súd na to upozorňuje a pre porovnanie uvádza znenie písmena q/ vo viacerých jazykových verziách (CILFIT):

„excluding or hindering the consumer's right to take legal action or exercise any other legal remedy, particularly by requiring the consumer to take disputes exclusively to arbitration not covered by legal provisions [...];

neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou [...];

zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výlučně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů [...];

dem Verbraucher die Möglichkeit, Rechtsbehelfe bei Gericht einzulegen oder sonstige Beschwerdemittel zu ergreifen, genommen oder erschwert wird, und zwar insbesondere dadurch, daß er ausschließlich auf ein nicht unter die rechtlichen Bestimmungen fallenden Schiedsgerichtsverfahren verwiesen wird [...];

de supprimer ou d'entraver l'exercice d'actions en justice ou des voies de recours par le consommateur, notamment en obligeant le consommateur a saisir exclusivement une juridiction d'arbitrage non couverte par des dispositions légales [...];

wyłączenie lub ograniczenie prawa konsumenta do wystąpienia z powództwem lub skorzystania z innego środka zabezpieczającego, zwłaszcza zaś żądanie od konsumenta poddania sporów wyłącznie pod arbitraż nieobjęty przepisami prawa [...]."

44. Porovnanie ukazuje, že slovenská verzia je zavádzajúca. Podľa slovenskej verzie sa zdá, ako keby sa atribút „neupravenosti právnymi predpismi“ vzťahoval k sporom (čo je mimochodom pomerne zvláštna predstava). Všetky ostatné verzie jednoznačne ukazujú, že atribút „neupravenosti právnymi predpismi“ sa týka rozhodcovského konania. To znamená, že zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne akýmsi osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi a kde rozhodcovia pravdepodobne nie sú povinní aplikovať príslušné hmotné právo (Juraj Gyarfas, <http://www.lexforum.sk/247>).

45. Znenie smernice má význam pre postup súdu pri výklade a aplikácii generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 OZ, pretože už len tým, že tvorca smernice osobitne v prílohe poukázal na niektoré klauzuly, nepochybne tak urobil preto, že majú vysokú potenciú spôsobiť v praxi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Tým, že je v rámci prílohy smernice spomínaná aj arbitráž, je treba mať v aplikáčnej praxi súdov osobitne na zreteli arbitráž..

46. Na individuálne dojednanie zmluvnej podmienky je potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v OZ. Naproti tomu nevhodné predkladanie podmienok predstavuje jednu z nekalých obchodných praktík (klamlivá obchodná praktika; § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa; ďalej len „ZOS“). Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže (predmet rozhodcovskej zmluvy) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok versus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste (hárku) papiera.

47. Súd pripomína judikatúru súdneho dvora [...je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky (Océano, Mostaza Claro (bod. 25-27), Godard (bod 61), ASTURCOM (bod 51), uznesenie POHOTOVOSTĚ (bod 50), Pannon a iné]. To isté platí, pokiaľ ide o rozpor rozhodcovskej doložky s generálnou klauzulou. Súd navyše poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV. ÚS 55/2011-19, v ktorom ústavný súd podporil judikatúru na ochranu spotrebiteľa:

„Zákon explicitne nekonfrontuje navzájom inštitút dobrých mravov a inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Odvolací súd nezaznamenal ani v judikatúre pomenovanie týchto inštitútov súkromného práva. Každopádne na to, aby sa skonštatovala blízkosť týchto inštitútov z hľadiska ich významu a zákonom sledovaného cieľa ratio legis, netreba použiť ani zložité výkladové metódy.

Pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, aj takto sa dajú definovať dobré mravy, ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom.

Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej, rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej

podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.“

48. Dodávateľ s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Dodávateľ musí počítať s tým, že plnenie z nekalej podmienky mu súd nemôže vymôcť.

49. Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa rozumie „najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody (pre porov. § 4 ods. 8 ZOS).

50. Podľa cit. čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok“.

51. Európska komisia vo svojich pripomienkach uviedla, že „pokiaľ ide o zásadu efektivity, t.j. o požiadavku, aby vnútroštátne procesné predpisy neznemožnili alebo nesťažili nadmerne výkon práv uznaných právom Únie, zdá sa, že pokiaľ sa ust. § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní uplatňuje aj na prípady, keď požadované plnenie je v rozpore s právom Únie, povinnosť vnútroštátneho súdu zastaviť exekučné konanie bez návrhu (ex offa) predstavuje dostatočné zabezpečenie uplatnenia tejto zásady“ (bod 33 pripomienok EK vo veci C-76/10).

52. Podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie „politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa“.

53. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení. To platí aj vo vzťahu, keď zmluvný vzťah obsahuje aj vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (záložné zmluvy, ručiteľské zmluvy, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.).

54. Možnosť zmeny obsahu štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom tzv. súdnou kontrolou (porov. rozsudky Mostaza Claro C 168/05, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

55. Snaha názorovo uprednostniť jednostranný výklad zákona na strane žalovaného evidentne naráža na ciele práva Európskej únie, ktoré musí štát naplniť. Medzinárodná zmluva vrátane Zmluvy o fungovaní EÚ má po jej ratifikácii prednosť a v hierarchii právnej sily je nad zákonom (čl. 7 ústavy). Lojalita k aktom EÚ je zásadná a rešpektovanie judikatúry súdneho dvora je principiálnou otázkou.

56. Súd pripomína uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci 6Cdo 1/2012, ktoré prelomovo poukazuje na princíp ochrany spotrebiteľa, ktorého skutočný význam žalovaný nijako do reality nepretavuje. Aj keď ústavnoprávna ochrana a ochrana základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí aj vysoký záujem na ochrane spotrebiteľa (čl.38 Charty „politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa“) má subsidiárnu povahu, ciele tejto ochrany sa musia stať súčasťou rozhodovania všeobecných súdov. Aj súd v predmetnej veci je súdom Európskej únie a rámec jeho rozhodovania je meritórne určený Zmluvou o fungovaní EÚ, Chartou Európskej únie a smernicou (v predmetnej veci najmä článok 6 smernice).

57. Podľa čl. 3 ods. 2 smernice „Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou“.

58. Evidentne ide o vopred dodávateľom naformulované zmluvné klauzuly vrátane časti o rozhodcovskom konaní a rovnako je zrejmé, že spotrebiteľ nemôže meniť formulárovú zmluvu ani obsah rozhodcovskej zmluvy vrátane rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu. Cieľ smernice garantovať súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok sa týka 1. dodávateľom vopred naformulovaných

klauzúl a 2. bez možnosti meniť ich obsah. Je pritom irelevantné, či niektorú časť zmluvy dodávateľ osobitne spotrebiteľovi navrhol.

59. Za podmienku, ktorá nie je individuálne vyjednaná, sa považuje podmienka, ktorá bola vopred naformulovaná a spotrebiteľ nemôže meniť jej obsah. Ak by podstatu individuálne vyjednanej zmluvnej podmienky determinovala bez ďalšieho možnosť výberu, zo súdnej kontroly by boli vylúčené všetky formulárové typové zmeny a doplnky k pôvodnej zmluve, keďže bolo len na spotrebiteľovi, či k formulárovým zmenám pristúpi. S tým sa súd nemôže stotožniť, keďže by došlo k popretiu zmyslu a cieľa ochrany práv spotrebiteľa (Smernice 93/13/EHS) a k spochybneniu ochrany a podpory efektívneho vnútorného trhu EÚ očisteného od nemorálnych zmluvných klauzúl. Vo formulároch môžu byť pre spotrebiteľa dôležité, ale aj nepotrebné veci, no spoločným znakom za každých okolností je, že spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah formulára. Buď ho akceptuje alebo zmluva nevznikne. Súdna kontrola bola vytvorená práve z dôvodu ochrany pred diktátom formulárových zmlúv, vrátane formulárových zmien a doplnkov pripravených vopred dodávateľom.

60. Tento záver možno vystihnúť z judikatúrneho vývoja súdneho dvora v rozhodnutí Pohotovosť/Korčkovská (bod 50.). Preto aj ochrana poskytovaná súdom vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke je o presadení noriem vyššej právnej sily a záväzku štátu prijať všetky kroky nevyhnutné na to, aby nekalá podmienka spotrebiteľa nezaväzovala.

61. Moc rozhodcu rozhodovať spory nie je delegovaná zo strany žiadneho verejnoprávneho subjektu (uznesenie ÚS ČR IV. ÚS 130/02). Judikatúra sa už dotkla aj možnosti nepoužitia zákonného pravidla (porov. rozsudok Cofidis C-473/00, pripomienky EK k prejudiciálnej otázke KS v Prešove C-252/11 Šujetová/Rapid life, v ktorej veci EK navrhuje nepoužiť zákonné pravidlo v § 88 ods. 2 O.s.p. in fine v znení účinnom do 31.12.2011).

62. Na strane žalovaného je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ si vo svetle vyššie uvedených požiadaviek individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. V tomto smere popri nedôslednej argumentácii neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky. Nie spotrebiteľ má dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaniu, ale dodávateľa zaťažuje bremeno presvedčivo preukázať individuálne vyjednanie (§ 53 ods. 3 OZ) - ani tento aspekt nie je v odvolaní zohľadnený. Z predloženej zmluvy nevyplýva individuálne vyjednaná rozhodcovská zmluva (ani z ďalších listín, na ktoré žalovaný poukazuje) a žalovaný neoznačil žiadne iné relevantné dôkazy. Ak si spotrebiteľ individuálne vyjednal rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne (podľa predstáv spotrebiteľa) vyjednal aj podmienky arbitráže. Z obsahu spisu však takýto záver rozhodne nemožno prijať. Dôvodne teda možno konštatovať, že žalovaný si dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky nesplnil. Súd teda nesúhlasí, že nemá právomoc v tejto veci konať, má konanie zastaviť.

63. Žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť obsah predmetnej doložky. Mohla ju buď prijať ako celok alebo odmietnuť. Obsah tejto rozhodcovskej doložky bol dodávateľom (žalovaným) vopred pripravený a na jej obsahu žalobkyňa nijakým spôsobom neparticipovala.

64. Inštitút individuálne dohodnutej podmienky je treba vykladať v súlade s cieľom smernice, podľa ktorej sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutá, ak bola pripravená vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 Smernice).

65. Ak by sa žalobkyňa rozhodla osobitne individuálne vyjednať rozhodcovskú doložku, zaiste by tento záznam o sprostredkovaní poistenia, aj samotná zmluva neboli na predtlačnom formulári, ale osobitne konkrétne vyjednané a špecifikované tak, aby odrážali to, čo si žalobkyňa individuálne želala.

66. Predkladanie takto dohodnutých rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže, nevenujú pozornosť tejto časti formuláru, pretože táto doložka je zakotvená do všeobecných zmluvných podmienok vyhotovenej v štandardnej rozhodcovskej zmluve, na samostatnom liste - hárku papiera, súd považuje za nevhodné.

67. V tejto súvislosti súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora a na tú skutočnosť, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky (Mostaza Claro, bod 25. - 27., C 168/05, Océano Grupo Editoria, Asturcom, a iné).

68. Dodávateľ (žalovaný) s odbornou starostlivosťou musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky, má poznať aj dôsledky ich používania.

69. Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa rozumie „najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenie z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovanie služby, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušenie zmluvnej slobody (§ 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa). Záverom teda opätovne súd konštatuje, že nie je dôvod na zastavenie konania pre nedostatok právomoci Okresného súdu Kežmarok vo veci konať a rozhodnúť.

70. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

71. O trovách konania sú rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. s tým, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

O Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

O Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

O Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

O Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej ujmy nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

O Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).